

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Filipem Liškou v právní věci

žalobkyně: **[Jméno] [Příjmení]**, nar. xxx
bytem xxx

za účasti vedlejšího účastníka: **[Jméno] [Příjmení]**, nar. xxx
bytem xxx

proti
žalovanému: **Arcibiskupství pražské**, IČO: 00445100
sídlem Hradčanské náměstí 56/16, 118 00 Praha 1
zastoupený JUDr. Jakubem Fröhlichem, advokátem
sídlem Spálená 5, 110 00 Praha 1

o vydání věci a ochraně autorského práva,

takto:

- I. Žaloba se v části, kterou se žalované ukládá, aby vydala žalobkyni sádrový model sousoší XXX v provedení gotické variace na podstavci o rozměrech 150 x 360 cm, jehož autorkou je akademická sochařka **[Jméno] [Příjmení] [Příjmení]**, nar. dne xxx, zemř. dne xxx, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku, zamítá.
- II. Žaloba se v části, kterou se žalované ukládá, aby sdělila žalobkyni údaje o způsobu a rozsahu užití sádrového modelu sousoší XXX v provedení gotické variace na podstavci o rozměrech 150 x 360 cm, jehož autorkou je akademická sochařka **[Jméno] [Příjmení] [Příjmení]**, nar. dne xxx, zemř. dne xxx, konkrétně, aby jí sdělila, jakým způsobem, kde a kdy originál tohoto díla užívala a kde se nacházel ke dni právní moci tohoto rozsudku, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku, zamítá.

- III. Žaloba se v části, kterou se žalované ukládá, aby sdělila žalobkyni údaje o způsobu a rozsahu užití všech negativních forem modelu sousoší XXX v provedení gotické variace na podstavci o rozměrech 150 x 360 cm, jehož autorkou je akademická sochařka [Jméno] [Příjmení] [Příjmení], nar. dne xxx, zemř. dne xxx, které měla či má k dispozici, konkrétně, aby jí sdělila, jakým způsobem a v jakém čase tyto formy užívala nebo nechala užít třetí osobu a kde se nacházely ke dni právní moci tohoto rozsudku, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku, zamítá.
- IV. Žaloba se v části, kterou se žalované ukládá, aby zničila všechny negativní formy modelu sousoší XXX v provedení gotické variace na podstavci o rozměrech 150 x 360 cm, jehož autorkou je akademická sochařka [Jméno] [Příjmení] [Příjmení], nar. dne xxx, zemř. dne xxx, které má v držení, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku, zamítá.
- V. Žaloba se v části, kterou se žalované ukládá, aby se zdržela pořizování jakékoliv rozmnoženiny sousoší XXX v provedení gotické variace na podstavci o rozměrech 150 x 360 cm, jehož autorkou je akademická sochařka [Jméno] [Příjmení] [Příjmení], nar. dne xxx, zemř. dne xxx, nebo jeho části, zamítá.
- VI. Žaloba se v části, kterou se žalované ukládá, aby zničila stříbrnou rozmnoženinu sousoší XXX v provedení gotické variace na podstavci o rozměrech 150 x 360 cm, jehož autorkou je akademická sochařka [Jméno] [Příjmení] [Příjmení], nar. dne xxx, zemř. dne xxx, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku, zamítá.
- VII. Žaloba se v části, kterou se žalované se ukládá, aby zaplatila žalobkyni částku ve výši 15 000 000 Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku, zamítá.
- VIII. Žalobkyně a vedlejší účastnice jsou povinny společně a nerozdílně zaplatit žalované náhradu nákladů ve výši 903 107,70 Kč, a to do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- IX. Vedlejší účastnice je povinna nahradit státu náklady spojené s vypracováním znaleckým posudkem ve výši 28 845 Kč, a to do 3 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou u zdejšího soudu dne 9. 4. 2020 domáhala po žalované vydání sádrového modelu sousoší XXX v provedení gotické variace na podstavci o rozměrech 150 x 360 cm, jehož autorkou je akademická sochařka [Jméno] [Příjmení] [Příjmení], nar. xxx (dále jen „**Sádrový model**“), dále aby žalovaná zničila všechny negativní formy modelu sousoší XXX a jeho stříbrnou rozmnoženinu, aby se zdržela pořizování jakékoli rozmnoženiny sousoší a nakonec, aby žalovaná žalobkyni poskytla údaje o způsobu a rozsahu užití Sádrového modelu a jeho negativních forem.
2. Tyto nároky žalobkyně odůvodnila tak, že v roce 1937 vypsal Jednota pro dostavění chrámu sv. Víta na Hradě pražském (dále jen „**Jednota**“) soutěž na předložení originálního konceptu sousoší XXX. Do této soutěže se přihlásila mj. akademická sochařka [Jméno] [Příjmení] [Příjmení], nar. xxx, zemř. xxx (dále jen „**Autorka**“). Ta se svým návrhem získala druhé místo, kdy první místo vyhlášeno nebylo. V průběhu následné spolupráce Autorky s Jednotou vytvořila Autorka řadu variací provedení tohoto návrhu a v roce 1947 dokončila návrh sousoší v podobě sádrového modelu. Následně měla pracovat i na dalších variacích, včetně modelu 1:1. K samotné realizaci modelu – odlití Sádrového modelu do kovu – však v důsledku vývoje po roce 1948 nedošlo. Po roce 1989 rodina Autorky obnovila snahy o dokončení sousoší a jeho odlití. Zástupci žalované o dokončení začali projevoval zájem až po roce 2000. V roce 2004 byl proto Sádrový model převezen ke společnosti HXXXXH spol. s r. o., IČO xxx, sídlem xxx xxx (dále jen „**společnost HXXXXH**“), která měla provést odlití Sádrového modelu. Syn Autorky, [Jméno, Jméno a Příjmení], nar. xxx (dále jen „**Syn Autorky**“), a žalovaná dále jednali o podmínkách výroby stříbrného odlitku a jeho vystavení v Katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha

(dále jen „**Katedrála**“), a to až do smrti Syna Autorky v roce 2015, kdy následně do jednání vstoupili jeho dědicové. Žalovaná však bez souhlasu dědiců uzavřela se společností HXXXH a společností HXXX XXXA, spol. s r. o., IČO xxx, se sídlem xxx xxx (dále jen „**společnost HXXX XXXA**“) smlouvu za účelem výroby sádrové negativní formy a stříbrného odlitku. Stříbrný odlitek poté žalovaná veřejně vystavila ve dnech 17.–19. 4. 2018 v Katedrále, aniž by k tomu měla souhlas dědiců, a to navíc na změněném podstavci. Zároveň žalovaná neoprávněně zadržuje Sádrový model a odmítá jej vydat. I přes výše uvedené se dědicové Autorky snažili se žalovanou dojednat podmínky narovnání práv k Sádrovému modelu a jeho odlitku. Dne 29. 6. 2018 však zemřel syn žalobkyně, [Jméno a Příjmení], nar. xxx (dále jen „**[Jméno a Příjmení]**“). Žalobkyně po [Jméno a Příjmení] nabyla do podílového spoluvlastnictví Sádrový model a související majetková autorská práva a pokračovala spolu se svými dětmi v jednáních se žalovanou. Žalovaná však podmiňovala další jednání prokázáním vlastnických a dalších práv žalobkyně a jejich dětí. Žalovaná tak do dnešního dne drží Sádrový model a užívá stříbrnou rozmnoženinu bez právního důvodu.

3. Dne 14. 5. 2020 žalobkyně doplnila žalobu tak, že na bezdůvodném obohacení požaduje po žalované zaplatit částku 2 710 000 Kč.
4. Vedlejší účastnice, jedna z dědiček po zesnulém [Jméno a Příjmení], se k žalobním tvrzením žalobkyně plně připojila, s tím rozdílem, že zničení stříbrné rozmnoženiny nepožaduje.
5. Žalovaná se vyjádřila k žalobě podáním ze dne 23. 2. 2021 tak, že nároky žalobkyně v celém rozsahu neuznává. V letech 1936–1937 Jednota skutečně pořádala soutěž za účelem zbudování náhrobku XXX pro trvalé uložení ostatků světce a Autorka spolu s arch. [Jméno a Příjmení] (společně také jako „**Spoluautoři**“) získali se společným návrhem druhé místo (a odměnu ve výši 10 000 Kč), kdy první místo vyhlášeno nebylo. Součástí podmínek soutěže však bylo, že návrhy cenami poctěné přecházejí v neomezený majetek Jednoty a tato jich může užít při dalším řešení podle volného uvážení a bez jakékoli další náhrady, kdy toto neomezené užití Jednotou bylo odůvodněno tím, aby bylo zamezeno použití návrhu na jiný účel, třeba méně vznešený, než pro který byla soutěž vypsána. Spoluautoři návrhu následně zaslali Jednotě dopis ze dne 23. 6. 1937, v němž nabízeli zhotovení sádrového modelu o velikosti 1:3 za cenu 30 000 Kč a potažmo sádrového modelu o velikosti 1:1 za cenu 70 000 Kč. Jednota reagovala dopisem ze dne 25. 6. 1937 tak, že závazně objednáva model 1:3 s tím, že případně poté objedná i model 1:1, a to za dohodnutou cenu 70 000 Kč. Z podkladů ze dne 1. 3. 1939 vyplývá, že sádrový model o velikosti 1:3 byl Jednotě dodán a Autorka nabídla Jednotě zhotovení modelu o velikosti 2:3 za cenu 40 000 Kč. Jednota tento návrh akceptovala. Ze zápisu o návštěvě členů umělecké komise Jednoty ze dne 8. 6. 1940 vyplývá, že Autorkou zhotovený model z hlíny o velikosti 2:3 byl Jednotou seznán jako konečný (co do kompozice a hmotového řešení) a Autorce bylo dáno doporučení zahájit práce na sádrovém modelu o velikosti 1:1 za účelem odlití do bronzu. Autorka na Sádrovém modelu skutečně začala pracovat, kdy akceptovala bezvýhradně veškeré podmínky stanovené Jednotou. Z dopisu ze dne 11. 9. 1946 je zřejmé pokračování prací Autorkou na Sádrovém modelu, kdy o rok později potvrzuje úhradu části ceny ve výši 15 000 Kč z celkové ceny ve výši 60 000 Kč, kdy však žádá o zvýšení zbylé odměny na trojnásobek, a to pravděpodobně z důvodu měnové reformy z roku 1945. Jednota této žádosti vyhověla. Sádrový model byl následně vystaven v Katedrále v roce 1948, jak vyplývá z dochovaných fotografií. Po roce 1948 došlo v důsledku režimových opatření k zániku Jednoty, kdy veškerá aktiva i pasiva Jednoty přešla na Kancelář prezidenta republiky. Na Kancelář prezidenta republiky tak přešel i Sádrový model, včetně práv s ním spojených. Z žádných dostupných informací nevyplývá, že by vlastnické právo k Sádrovému modelu přešlo zpět na Autorku, a to i přes to, že Autorka měla Sádrový model demontovat, z Katedrály odnést a uschovat jej ve svém bytě z obavy před režimem a možným zničením modelu. Po roce 1989 Syn Autorky usiloval o uchování odkazu sochařského díla jeho matky a kontaktoval proto žalovanou, aby ta na vlastní náklady nechala realizovat finální odlití Sádrového modelu do kovu a odlitek vystavila

Shodu s prvopisem potvrzuje H.Š.

v Katedrále. Jelikož žalovaná v té době neměla dostatek finančních prostředků k provedení odlití, k realizaci díla nedošlo. V roce 2011 Syn Autorky opětovně kontaktoval žalovanou s tím, že zachované části Sádrového modelu, uschované u něj doma, nechť převést do společnosti HXXXH, aby je uchránil před zničením. Opět nabídl žalované, zda by se neujala odlití kovového sousoší a jeho vystavení, neboť hrozí, že dojde k nevratnému poškození Sádrového modelu, a odkaz Autorky tak nebude moci být naplněn. Syn Autorky nikdy nezpochyboval práva žalované k Sádrovému modelu a nikdy nepodmiňoval provedení odlití a vystavení sousoší v Katedrále jakýmkoli (dalším) finančním plněním, naopak byl rád, když žalovaná projevila zájem sousoší realizovat v souladu s původním záměrem Jednoty. Žalovaná nakonec skutečně nechala zhotovit stříbrný odlitek, kdy veškeré náklady s provedením odlitku nesla ze svého (resp. z prostředků získaných z darů třetích osob). Stříbrné sousoší bylo ulito s pomocí negativních forem, pro jejichž výrobu bylo užito Sádrového modelu o velikosti 1:1. Jelikož Sádrový model byl ve velmi špatném stavu, předcházela odlití jeho rozsáhlá renovace, kterou zajistila Akademie výtvarných umění v Praze. Až do doby instalace stříbrného sousoší v Katedrále dne 17. 4. 2018 žalovaná nikdy nezaznamenala ze strany dědiců Syna Autorky, tedy [Jméno] [Příjmení], [Jméno] [Příjmení] a následně i žalobkyně, žádné náznaky nevypořádaných nároků, a to i přes to, že tyto osoby byly po celou dobu seznámeny s postupem žalované. Žalovaná navíc dobrovolně hledala způsob, jakým by kompenzovala Syna Autorky za záchranu Sádrového modelu jeho úschovou u něj v bytě. Pro úplnost žalovaná uvádí, že při realizaci odlití a vystavení sousoší postupovala v souladu a se souhlasem Kanceláře prezidenta republiky, resp. Správou pražského hradu.

6. Podáním ze dne 8. 9. 2021 žalobkyně rozšířila žalobní nárok tak, že na bezdůvodném obohacení požaduje částku 15 000 000 Kč. Zároveň uvedla, že Sádrový model, který požaduje vydat, je rozdílný od původně připravovaného sádrového modelu Autorkou, který nebyl dokončen. Sádrový model v držení žalované byl vytvořen mimo rámec soutěže, navíc až po roce 1948, a žalovaná k němu nemá žádná vlastnická ani majetková práva. Je zároveň umístěn na jiném podstavci, než Autorka zamýšlela.
7. Na základě provedených důkazních prostředků (listinných důkazů a svědeckých výpovědí) dospěl k soud k následujícím zjištěním.
8. Z podmínek soutěže na návrh náhrobku a oltáře nad hrobem XXX v domě svatovítském z prosince 1936 soud zjistil, že Jednota vypsala soutěž na návrh náhrobku a oltáře nad hrobem XXX (čl. 1), účelem soutěže bylo získání návrhu nejen umělecky vysoce hodnotného, ale i plně provedení schopného (čl. 3), pro první místo byla určena cena 13 000 Kč a pro druhé místo 10 000 Kč (čl. 11), návrhy cenami poctěné přecházejí v neomezený majetek Jednoty a tato jich může užít při dalším řešení podle volného uvážení a bez jakékoli další náhrady autora (čl. 12) a reprodukční a publikační právo na návrhy cenou poctěné ponechává se autorům i Jednotě (čl. 14).
9. Z opisu vyjádření umělecké komise (poroty soutěže) – nedatováno – soud zjistil, že účelem čl. 12 podmínek bylo, aby vítězný projekt na pomník byl majetkem Jednoty, aby bylo zamezeno užití návrhu znovu pro účel jiný. Jednota si chránila řešení celkové, tedy ideu pomníku. Mělo se tím zamezit, aby se nemohl někde později objevit pomník podobný věnovaný jinému světcí, než pro který byl komponován.
10. Ze zápisu schůze poroty Jednoty ze dne 12. 2. 1937 soud zjistil, že porota se v návaznosti na stížnost Syndikátu výtvarníků čsl. a Odborové organizace čsl. výtvarníků usnesla, že čl. 12 podmínek soutěže bude doplněn následujícím textem: „Uloží-li Jednota vybranému autorovi podmínku užití celkového řešení samotného náhrobku, obsažené v některém návrhu cenou poctěném, vstoupí Jednota v jednání s příslušným autorem myšlenky o případnou další náhradu.“
11. Ze zprávy o jednání a návrzích poroty soutěže ze dne 18. 6. 1937 soud zjistil, že porota doporučila ředitelství Jednoty, aby první cena nebyla udělena, aby druhá cena ve výši 10 000 Kč Shodu s prvopisem potvrzuje H.Š.

byla udělena návrhu Autorky a arch. [Příjmení] a aby nezávazně zadala autorům druhé ceny vypracování dalšího modelu v měřítku 1:3.

12. Z fotografie článku/plakátu nazvaného „Ze soutěže na náhrobek XXX pro Chrám sv. Víta v Praze“ soud, že první cena v soutěži udělena nebyla, návrh Autorky byl poctěn druhou cenou, že model je vystaven ve veletržním paláci a dále soud zjistil přibližné vyobrazení vítězného modelu Autorky.
13. Ze zápisu ze dne 23. 6. 1937 soud zjistil, že se Spoluautoři zavázali po ústním jednání s porotou Jednoty zhotovit další model v měřítku 1:3, a to do konce prosince 1937 za cenu 30 000 Kč. V případě, že by model byl použit pro definitivní uskutečnění pomníku, požadovali by spoluautoři za model ve skutečné velikosti honorář 70 000 Kč. Tyto podmínky Jednota akceptovala v dopise ze dne 25. 6. 1937.
14. Z dopisu ze dne 15. 12. 1938 soud zjistil, že Spoluautoři informují Jednotu o tom, že práci na Sádrovém modelu provádí společně a očekávají od Jednoty informace ohledně dalšího pracovního postupu.
15. Ze zápisu o jednání s Autorkou ze dne 1. 3. 1939 soud zjistil, že Autorka projevila souhlas s nabídkou Jednoty o propůjčení ateliéru a dále požaduje honorář ve výši 40 000 Kč za vyhotovení dvoutřetinového modelu. Pokud by se Jednota následně rozhodla model zvětšit a provést odlít, byla by Autorka honorována zbylou částkou 30 000 Kč. Autorka se zavázala 2:3 model zhotovit do konce roku 1939.
16. Z dopisu Spoluautorů Jednotě ze dne 4. 3. 1939 soud zjistil, že spoluautoři potvrdili přijetí odměny za dodaný model o velikosti 1:3 a považují závazek vůči Jednotě za vyřízený.
17. Z dopisu Autorky Jednotě ze dne 17. 4. 1939 soud zjistil, že Autorka potvrdila zadání vypracování modelu 2:3 a s podmínkami plně souhlasí.
18. Ze zápisu o návštěvě členů umělecké komise Jednoty v ateliéru Autorky ze dne 18. 6. 1940 soud zjistil, že po prohlídce 2:3 modelu v hlíně, došli členové komise k názoru, že kompozice sousoší i hmotové jeho seskupení může být považováno za konečné. Komise učinila Autorce řadu doporučení ohledně modelace figur a doporučili Autorce provedení odlít do sádky a zahájení prací na modelu v konečném měřítku.
19. Z dopisu Autorky Jednotě ze dne 1. 7. 1940 soud zjistil, že v souvislosti s pracemi na modelu v konečném měřítku požádala Autorka Jednotu o zvýšení odměny na 60 000 Kč.
20. Z dopisu Jednoty Autorce ze dne 26. 9. 1940 soud zjistil, že Jednota objednává u Autorky provedení definitivního modelu náhrobku XXX, propracovaného v sádře, a ukládá Autorce vzít v potaz doporučení o změnách díla.
21. Z dopisu Autorky Jednotě ze dne 7. 10. 1940 soud zjistil, že Autorka potvrdila Jednotě objednávku definitivního modelu náhrobku XXX a zavázala se bezvýhradně splnit všechny uvedené podmínky.
22. Z dopisu Autorky Jednotě ze dne 11. 9. 1946 soud zjistil, že Autorka informovala Jednotu o tom, že všechny přípravné práce sochařské jsou skončeny a nyní pracuje na figurách, tj. celkovém náhrobku, který by ráda z jara ukončila.
23. Z dopisu Autorky Jednotě ze dne 17. 1. 1947 soud zjistil, že Autorka pokračovala na pracích na finálním modelu, potvrdila přijetí částky 15 000 Kč z celkové odměny 60 000 Kč a žádá Jednotu o navýšení zbylé odměny ve výši 45 000 Kč na trojnásobek, tj. na 135 000 Kč, a to z důvodu měnové reformy.
24. Z dopisu ze dne 28. 3. 1947 soud zjistil, že [Jméno] [Příjmení] sdělil Jednotě, že si model vystavený v chrámu sv. Víta dvakrát prohlédl a dospěl k závěru, že vyhovuje představě, kterou měla Jednota na mysli, když vypisovala soutěž. Navrhuje, aby byl dán Autorce čas a prostředky, Shodu s prvopisem potvrzuje H.Š.

aby se mohla modelem dále zabývat a umělecky jej zlepšit. Toto stanovisko učinil v důsledku, že se nemohl zúčastnit schůze Jednoty.

25. Z dopisu Jednoty Autorce ze dne 7. 6. 1947 soud zjistil, že Jednota vyhověla žádosti Autorky o zvýšení zbývajících odměn z částky 45 000 Kč na 135 000 Kč, kdy ta jí bude postupně vyplácena podle postupu prací.
26. Z listiny z Archivu Pražského hradu soud zjistil přehled jednotlivých plateb učiněných Jednotou Autorce za jednotlivé modely. Na finální 1:1 model bylo Autorce zprvu uhrazeno 15 000 Kč a následně 101 000 Kč v 9. splátkách.
27. Z kopie fotografie z roku 1948 nazvané „Pohled do chrámu sv. Víta na Hradě pražském s vítězným modelem náhrobku XXX. r. 1948“ soud zjistil podobu Sádrového modelu, který byl v roce 1948 vystaven v Katedrále.
28. Z dopisu Autorky pro Jednotu ze dne 27. 8. 1951 soud zjistil, že Autorka k dotazu Jednoty ohledně postupu prací sděluje, že práce na náhrobku XXX hodlá do konce roku ukončit a předložit Jednotě. Tyto práce byly zkomplikovány zničením práce při stěhování.
29. Ze zápisu schůzky členů odboru uměleckého Jednoty ze dne 4. 10. 1951 soud zjistil, že účelem schůzky bylo zhlédnutí opravené skici na model náhrobku XXX. Členové uvádí, že skica velmi mnoho získala figurami mnichů a propracováním celkové kompozice světce. Oba členové doporučují přidat hmotu a zvětšit výšku v dolní partii těla světce. Doporučují Autorce, aby na podkladě uvedených připomínek pokračovala v práci.
30. Z dopisu Jednoty pro Ústřední národní výbor, odbor pro věci spolkové, ze dne 26. 6. 1954 soud zjistil, že Jednota se z finančních důvodů rozhodla, že se spolek (Jednota) rozejde. Kancelář prezidenta republiky převezme veškerá aktiva i pasiva spolku a bude nadále pokračovat v úkolech, které si Jednota vytyčila.
31. Z výměru Odboru pro vnitřní věci rady ústředního národního výboru hlavního města Prahy ze dne 5. 7. 1954 soud zjistil, že odbor vzal na vědomí rozpuštění Jednoty. Dále vzal odbor na vědomí, že veškerá aktiva i pasiva přejímá Kancelář prezidenta republiky.
32. Z restaurátorské zprávy Akademie výtvarných umění v Praze soud zjistil míru poškození Sádrového modelu a proces jeho opravy.
33. Z publikace „XXX“, autor [Jméno, Jméno a Příjmení], soud seznal vzhled vystaveného Sádrového modelu v Katedrále v roce 1948 (str. 16 a násl.), kdy však dle Syna Autorky po roce 1948 nemělo dojít k odlití do bronzu, čímž vítězný model nebyl realizován; přípravné práce k umístění náhrobku XXX byly obnoveny v roce 2017 (str. 87).
34. Z DVD obsahující záznam dílu dokumentu České televize „Lapidárium“ s názvem „Příběh sádrového světce“ z roku 1995 soud zjistil, že v tomto pořadu vystupuje [Jméno a Příjmení], scénárista pořadu, žalobkyně a Syn Autorky. Na otázku [Jméno a Příjmení], jak se k nim do pokoje dostala tato socha, Syn Autorky odpovídá: „Toto je model náhrobku XXX, se kterým vyhrála v soutěži moje matka sochařka [Jméno] [Příjmení] v roce 37 a dávno už měl ve svatovítském dómě stát.“ Dále Syn Autorky uvedl, že Autorka vytvořila za účelem soutěže návrh světce podpíraného dvěma světci ([Jméno a Příjmení]). K dotazu [Jméno a Příjmení], proč socha není tam, kde má být [v Katedrále, *pozn. soudů*], žalobkyně odpovídá: „já doufám, že tam brzy bude... v roce 37 když vyhrála [Jméno] [Příjmení] soutěž, začala pracovat na 2:3 modelu, posléze tady na tomto konečném. V roce 39 byla válka, práce na náhrobku pokračovaly, ale realizace samozřejmě nebyla možná a v roce 47, kdy už byl vystaven ve sv. Vítě tento náhrobek a lidi tam do kasičky házely peníze a sbíralo se na realizaci tohoto náhrobku XXX, tak v únoru byl tady převrat a samozřejmě komunistická vláda neměla zájem na realizaci sakrálního umění, tak celý se to posunulo.“ Syn Autorky dále uvádí, že Jednota měla připravený materiál – stříbro – k provedení odlití; v důsledku okupace Jednota stříbro schovala. V roce 1947 a 1948 byl tento

Shodu s prvopisem potvrzuje H.Š.

model – definitivní – vystaven ve svatovítské katedrále. Dále Syn Autorky uvádí, že peníze, které lidi do kasičky házely byly majetkem Jednoty. Výslovně pak potvrdil rovněž to, že „po roce 47 byla Jednota rozpuštěna násilně a ten majetek i s těmi penězi i s tím stříbrem přešel na Kancelář prezidenta republiky, s tím, že díla započatá budou dokončena. Toto dílo do dneška oceněno nebylo, nestojí tam... stříbro je uloženo v bance. Nyní je situace taková, že po revoluci... jsem několikrát přišel do Arcibiskupského paláce a jednal jsem s komisí a... komise nenašla vhodný prostor.“ Tento důkaz tak soud označuje jako stěžejní, neboť je v něm výslovně potvrzena skutečnost, že Autorka se zúčastnila soutěže, kterou vyhrála, vytvořila pro Jednotu 2:3 model a následně začala pracovat na tomto konečném modelu, který byl vystaven v Katedrále a který do doby natáčení pořadu byl uschován v bytě Syna Autorky a čekal na realizaci. Nakonec je potvrzeno i to, že Jednota byla násilně rozpuštěna a veškerý majetek, vč. peněz a stříbra určených na provedení odlitku, přešla na Kancelář prezidenta republiky. Klíčovou okolností je zejména to, že tyto výroky pronesl sám Syn Autorky, který byl celému vývoji osobně přítomen a získával informace přímo od Autorky, a to na rozdíl od žalobkyně, která do rodiny přišla až v roce 1978. Výroky Syna Autorky jsou však ve videu potvrzeny (doplněny) i samotnou žalobkyní, která v předmětném pořadu vystupovala a závěry učiněné Synem Autorky nejen potvrdila, ale i doplnila. Žalobkyně během ústního jednání, na kterém byl důkaz prováděn, k přímému dotazu soudu potvrdila pravdivost sdělení Syna Autorky (tam uvedených faktů) a rovněž tak k jí sděleným skutečnostem, které nepovažovala za podstatné; zároveň uvedla, že tento Sádrový model byl použit k provedení odlitku žalovanou.

35. Z dvou CD obsahujících fotografie soud zjistil, že obě CD obsahují identické fotografie, a to dědice Autorky spolu s různými částmi sousoší (fragmenty), zejména řadou modelů hlav sousoší v různých velikostech.
36. Z usnesení Státního notářství pro Prahu 2 sp. zn. 2 D 1451/61 soud zjistil, že dědici Autorky byli synové [Jméno a Příjmení] a [Jméno a Příjmení] a manžel Autorky [Jméno a Příjmení]. Předmětem dědictví byli mj. blíže neurčené podobizny a návrhy. V rozpisu ocenění autorských práv plastik v pozůstalosti není sádrový model zmíněn, resp. může být zahrnut v ostatních návrzích, drobných kompozicích nebo různých podobiznách, kde cena byla stanovena na 400, resp. 600 Kčs.
37. Z darovací smlouvy ze dne 8. 4. 1977 soud zjistil, že [Jméno a Příjmení], nar. xxx, daroval Synu Autorky blíže nespecifikované plastiky po Autorce, dále 6 různých podobizen a 8 návrhů a drobných kompozic.
38. Ze znaleckého posudku Jiřího Josefíka ze dne 3. 11. 1987 soud zjistil, že tento posudek měl podrobněji specifikovat blíže neurčené podobizny a návrhy, které byly předmětem dědictví v rámci dědického řízení po zemřelé Autorce. Mezi tyto nově specifikované předměty patří mj. „xxx xxx“.
39. Z fotografií žalobkyně, založených ve spise na č. l. 282, soud zjistil, že Sádrový model a model o velikosti 1:5 se nacházel v bytě žalobkyně.
40. Z článku Syna Autorky „XXX“ ze dne 27. 3. 2011 soud zjistil, že Autorka vyhrála soutěž Jednoty vypsáné v roce 1937. Autorka měla dokončit práce na náhrobku po konci druhé světové války a Sádrový model byl vystaven v Katedrále na přelomu let 1947–1948. Syn Autorky potvrzuje, že Jednota byla následně rozpuštěna a její majetek přešel na Kancelář prezidenta republiky se závazkem, že dokončí započaté práce. V případě náhrobku se tak ale nestalo. Po sametové revoluci došlo k částečnému obratu, kdy mramorový stupeň v katedrále byl odstraněn a při tom se zjistilo, že hrob XXX převyšuje okolní terén. Udělalo se proto zvýšení, do kterého byla zasazena biskupská berle. Po zaplacení vstupného tak návštěvníci mohou chodit po světlové hrobě.

41. Z nedatované a nepodepsané kupní smlouvy z roku 2016 soud zjistil, že vedlejší účastnice prodává žalované bronzové sousoší XXX o rozměrech 89 x 41,5 x 41 cm za cenu 120 000 Kč.
42. Z usnesení Okresního soudu v Příbrami č. j. 25 D 85/2015-190 ze dne 11. 12. 2017 soud zjistil, že dědici Syna Autorky, nar. xxx, zemř. xxx, byli [Jméno a Příjmení, nar. xxx, [Jméno] [Příjmení], nar. xxx (vedlejší účastnice) a [Jméno a Příjmení], nar. xxx, a to každý v rozsahu 1/3. Předmětem pozůstalosti byl mj. blíže nespecifikovaný „xxx xxx“ a dále „Sv. Vojtěch, sádra, návrh náhrobku do Svatovítské katedrály o délce 89 cm a šířce 41,5 cm). Byť usnesení zahrnuje i autorská práva Autorky, majetková autorská práva k sádrovým modelům XXX zde zmíněny nejsou.
43. Ze smlouvy o dílo ze dne 1. 2. 2018 uzavřené mezi žalovanou a společností HXXXXH a společností HXXX XXXA soud zjistil, že obě společnosti se zavázaly provést odlití Sádrového modelu do stříbra a postoupit veškerá autorská práva k odlitku na žalovanou, a to za cenu 4 803 830,80 Kč.
44. Z návrhu kupní smlouvy ze dne 6. 4. 2018, včetně souvisejícího e-mailu od [Jméno a Příjmení] pro vedlejší účastnici ze dne 6. 4. 2018, soud zjistil, že žalovaná nabídla dědicům Autorky částku 250 000 Kč za Sádrový model včetně souvisejících autorských majetkových práv.
45. Z dopisu dědiců syna Autorky ze dne 18. 5. 2018 soud zjistil, že tito s navrhovanou částkou 250 000 Kč nesouhlasí a nabízejí poskytnout výhradní licenci k pořízení jedné rozmnoženiny ze stříbra za odměnu 6 000 000 Kč, příp. nevýhradní licenci za odměnu 1 200 000 Kč.
46. Z návrhu darovací smlouvy z února 2019 soud zjistil, že žalovaná nabídla dědicům syna Autorky neurčitou částku za záchranu vrcholného díla Autorky – náhrobku XXX určeného pro Katedrálu, čímž by zároveň byly vyřešeny všechny sporné skutečnosti mezi stranami.
47. Z usnesení Okresního soudu v Příbrami č. j. 9 D 702/2018-120 ze dne 27. 2. 2019 soud zjistil, že dědicem [Jméno] [Příjmení], nar. xxx, se stala [Jméno] [Příjmení], nar. xxx (žalobkyně). Předmětem pozůstalosti bylo vlastnické právo a práva v rozsahu 1/3 z dědictví po zemř. [Jméno a Příjmení], nar. xxx a dále 1/3 pohledávky vůči žalované, resp. arcibiskupovi Dominikovi Dukovi, ve výši 1 500 000 Kč za zapůjčení modelu k pořízení jednoho odlitku sochy XXX pro Katedrálu.
48. Z vyjádření společnosti HXXXXH ze dne 5. 11. 2019 soud zjistil, že v roce 1997 měl Syn Autorky kontaktovat společnost HXXXXH s tím, že má po Autorce sousoší, které by mohlo být realizováno v bronzu a seznámil společnost s celým příběhem mající počátek v roce 1938. Hovořil o tom, že by potřeboval sousoší odvézt a uschovat. V roce 2003 Syn Autorky opět kontaktoval společnost HXXXXH s žádostí o úschovu Sádrového modelu. Měl v té době velké rozepře se žalobkyní a obával se o originál Sádrového modelu, aby nebyl zcela zlikvidován. V roce 2004 společnost HXXXXH vyzvedla Sádrový model z místa jeho skladování, což byl objekt u Xxx, v zanedbané kůlně, zčásti zasypané uhlím. Sádrový model byl poškozen, měl mnoho oděrek a škrábanců. Syn Autorky byl za službu společnosti HXXXXH vděčný a spoléhal, že bude pokračovat v jeho úsilí zrealizovat bronzový odlitek modelu. Společnost HXXXXH Sádrový model roky uschovávala, kdy během této doby o něj nikdo neprojevoval zájem. Až v roce 2011 se ozval Syn Autorky, poté co obnovil jednání se žalovanou, s dotazem, zda originál Sádrového modelu má společnost HXXXXH stále u sebe. Byl rád, že stále existuje a hovořil o reálné možnosti odlití do bronzu. Realizace díla započala až v roce 2016, kdy ve spolupráci se žalovanou byl Sádrový model opraven a odlit do stříbra. Veškeré ceny ze smluv o dílo byly hrazeny žalovanou. Z fotografií Sádrového modelu uloženého u společnosti HXXXXH soud seznal přibližný rozsah poškození a jeho uskladnění u společnosti.
49. Z dohody o úpravě vzájemných vztahů ze dne 31. 8. 2020 soud zjistil, že Kancelář prezidenta republiky má být nástupcem Jednoty, a tedy držitelem práv vyplývajících z vypsání soutěže Jednotou na návrh náhrobku a oltáře nad hrobem XXX a dále vlastníkem Sádrového modelu (čl. II. odst. 1). Kancelář prezidenta republiky dodatečně udělila výslovný souhlas žalované Shodu s prvopisem potvrzuje H.Š.

k provedené renovaci Sádrového modelu, k užití Sádrového modelu pro zhotovení stříbrného sousoší a jeho následného vystavení v Katedrále (čl. II. odst. 2).

50. Ze znaleckého posudku znalecké kanceláře ART AUTENTICITA a.s. č. 5/2022 ze dne 15. 2. 2023 soud zjistil, že závěr znaleckého posudku uzavřel, že současný náhrobek je originálním dílem. Realizací modelů nedošlo k vytvoření nového díla. Veškerý proces tvorby znamenal pouze práci na jediném díle, jehož výsledkem je současný náhrobek v chrámu sv. Víta. Náhrobek není rozmnoženinou. V zadávacích podmínkách soutěže vyhlášené Jednotou je jasně definován cíl vítězného návrhu. Existence různých návrhů a modelů je pouze zachycení procesu tvorby díla ke konečnému výsledku 1:1. Dolní část podstavce není ani na jedné z fotografií vyobrazen tak, aby to umožňovalo vyslovit názor na shodu s podstavcem na finálním díle 1:1. Nicméně dochované skici autorky potvrzují, že již v době soutěže měla autorka jasnou představu o podstavci, který byl ve finálním díle realizován v souladu s těmito skicami.
51. Z fotografií přiložených ke znaleckému posudku soud zjistil vyobrazení jednotlivých modelů sousoší, a to jak vítězného modelu náhrobku z roku 1948, tak současný stav originálu.
52. Ostatní listinné důkazy soud nehodnotil pro nadbytečnost (korespondence mezi účastníky navzájem a vůči třetím stranám obsahující osobní útoky a obvinění bez jakéhokoli důkazní hodnoty, část výroční zprávy, která byla špatně čitelná a nebylo z ní patrné, co má prokazovat [při jednání žalobkyně s tímto názorem soudu seznámena] a doručenky České pošty, které prokazovaly nedostatečné doručování poštovními službami na adresu žalobkyně), případně proto, že byly uplatněny po koncentrační lhůtě (výňatek z knihy Emanuela Pocheho, znalecký posudek PhDr. Michalové, Ph.D., ideová zpráva umístění sousoší XXX).
53. Z výsledku **[Jméno a Příjmení]** dne 20. 12. 2021 soud zjistil, že svědek se poprvé setkal s rodinou [Příjmení] v Xxx cca před 6 lety, kde byl odlitek připraven k odlití do bronzu s tím, že na odlitku bylo spoustu chyb, které bylo třeba řešit. Přítomen byl pan [Příjmení], [Jméno a Příjmení], vedlejší účastnice a žalobkyně. Rozhodlo se, že odlitek bude převezen na Akademii výtvarných umění v Praze do restaurátorské sochařské školy. Svědek poté přišel až k hotové věci, to znamená hotový sokl a na něm byla socha. Následně se ve škole sešla komise (zástupci rodiny [Příjmení] a žalované) a žádné výhrady proti odlití sochy nebyly. Rozhodlo se, že socha bude odlita do stříbra. Po dobu, kdy měl sochu v péči, žádný negativní postoj rodiny ve vztahu k realizaci odlitku nezaznamenal. Sama rodina do školy přinesla chybějící ruku, kterou mohli připojit k restaurování. V době, kdy se tam viděli, žádné výtky proti kvalitě restaurování neměla, naopak byla ráda, že se to dělá. Odlitek, se kterým pracoval, byl model 1:1, odlitek do dílny v Xxx zavezl Syn Autorky a neumí si vysvětlit, proč by tam neodvezl originál. Svědek uvedl, že z dokumentace má za to, že sádrový odlitek, na kterém pracoval, byl odlitkem, který byl v minulosti vyhotoven pro Jednotu a byl prezentován v Katedrále. Je dle něj velmi obtížné hovořit o tom, zda se jedná o konkrétní styl jako gotika či baroko. Svědek v předmětném sousoší nevidí žádný konkrétní styl. Podstavec byl autorským dílem architekta, který spolupracoval s Autorkou v rámci předmětné soutěže a doplňoval celkové sousoší. V současné době je sousoší na podstavci z mramoru, který vychází z rozměrů, které byly pro podstavec určeny a dodány rodinou. Svědek slyšel snad od členů rodiny, že model byl v době, kdy hrozilo, že bude zničen, rozebrán a odvezen rodinou a instalován v jejich bytě. Myslí si, že se jednalo o ten samý model, který následně restauroval. Při všech setkáních se hovořilo o tom, že by se mělo jednat o model, který byl určený pro odlití do kovu a instalování v Katedrále. Svědek uvedl, že rodina měla možnost kdykoliv přijít do předmětné dílny a rodina byla spokojena s tím, že se to realizuje. Jednal zejména s žalobkyní, která jednala za rodinu. S vedlejší účastnicí jednal pouze v rámci běžných rozhovorů, žádné soudy či překážky neshledal. Až z mailu paní [Příjmení] se dozvěděl, že je všechno špatně, to bylo dávno po schválení. Bylo to v momentě, kdy se začali bavit o finančním narovnání. Ze strany rodiny se při schvalování a při odhalení neprojevovaly žádná nesouhlasná stanoviska, pouze je následně obdržel prostřednictvím emailu od žalobkyně.

Shodu s prvopisem potvrzuje H.Š.

54. Z výsledku vedlejší účastnice **[Jméno] [Příjmení]** soud zjistil, že Autorka byla její babičkou. Poprvé se se sousoším setkala u nich v bytě na nábřeží, dílo v bytě bylo do té doby, než se přestěhovali do xxx, s tím, že rodiče dílo deponovali v xxx přibližně v roce 1998. V ateliéru bylo dílo deponováno v rozloženém stavu s tím, že dílo v ateliéru viděla osobně, socha se skládala ze tří částí. Doma měli i podstavec, když Sádrový model zapůjčovali, podstavec byl ze dřeva a byl potažený jutou. Podstavec byl rovněž složen ze tří dílů, jeden díl byl zapůjčen žalované, další dvě části neví, kde jsou. Sochy byly přibližně v životní velikosti, délky celkem 1,60 metr. V roce 2004 Syn Autorky převážel sochy do Xxx k **[Příjmení]ovým**, pan **[Příjmení]**, který přepravoval sousoší na liti jí řekl, že se sousoším vlastně nic moc nedělali, jenom ho přelakovali a připravili na liti. O tomto sousoší jí říkal Syn Autorky, že se jedná o životní dílo Autorky a že dílo bylo vystaveno v Katedrále. Svědkyně uvádí, že neví, jestli existuje více odlitků sousoší, které je předmětem tohoto řízení, jestli existuje vícero verzí sousoší a není schopna říct konkrétně velikosti, Syn Autorky jí říkal, že Autorka stále na sousoší pracovala. Domnívá se, že předmětné dílo, které bylo u nich doma, bylo vystaveno v Katedrále dle ročenek v letech 47 a 48, že existují fotografie, kde jsou vystaveny další modely, ale neví přesně, kam to zařadit. Po smrti Syna Autorky se dostavila do dílny HXXXXH s úmyslem odvézt Sádrový model, nicméně zjistila, že se bude odlívat, proto ho tam nechala. Finanční náklady odlití měla hradit žalovaná a ona s tím souhlasila, takto se se sestrou **[Jméno]** domlouvaly. V té době dále byl držitelem autorských práv po babičce **[Jméno a Příjmení]** a **[Jméno a Příjmení]** a i oni s tím souhlasili. Žalovaná si od nich zakoupila model 1:5. Co se týče Sádrového modelu, probíhala mnohá další jednání a proběhlo setkání v Xxx a sestra **[Jméno]** se dědiců dotázala, zda by byli ochotni sádrový model prodat, oni se vyjádřili tak, že sádru by si chtěli nechat a umožnili by žalované vytvoření odlitku a dali by jim licenci, o konkrétní částce se nebavili. Žalobkyně přistupovala s kladným názorem na to, že by dílo bylo realizováno, nicméně navrhl, aby vše bylo podpořeno smlouvou, neboť dochází k manipulaci s tímto dílem. Následně se jednalo o tom, že by mohl být Sádrový model umístěn v Katedrále. Vedlejší účastnice i její bratři chtěli dílo realizovat. Měli schůzku se sestrou **[Jméno]**, o tom, zda by si žalovaná koupila práva či Sádrový model s tím, že sestra **[Jméno]** měla zájem na koupi Sádrového modelu a uváděla, že pokud bude prodán taktéž sádrový model, bude částka několikanásobně vyšší, než by se kupovala pouze licence. Následně čekala, zda jim sestra **[Jméno]** nabídne nějakou částku, v mezidobí proběhly restaurátorské práce, proběhlo vystavení sousoší v Katedrále na podstavci, který si provizorně vytvořili v Xxx. Po tiskovce měli ona, bratr **[Jméno]** a její matka schůzku se sestrou **[Jméno]**, bavili se o navrhovaných částkách, sestra **[Jméno]** jim nabídla 250 000 za licenci a sádrový model, že tato částka je s ohledem na způsob, kterým tyto peníze následně chtěli investovat překvapila, matka s bratrem navrhovali částku 6 milionů, to se zdálo sestře **[Jméno]** hodně. Vedlejší účastnice si myslí, že na současném odlitku by se daly některé věci opravit, nicméně má za to, že sousoší do Katedrály patří a nesouhlasí s jejím zničením. K dotazu zda, vedlejší účastnice ví, proč nebyla jednotlivá sakrální díla uvedena v pozůstalosti po Autorce, uvádí, že Autorka byla potahována kvůli tomuto dílu v době éry komunismu a toto tam neuvedli s ohledem na to, že se báli, že dílo by mohlo být zničeno.
55. Z výsledku **[Jméno] [Příjmení]a**, nar. 22. 8. 1954, soud zjistil, že svědek zná jak žalobkyni, tak vedlejší účastnici, že se potkali po revoluci, když jezdili k Synu Autorky pro některé věci na odlití. Je profesí umělecký slévač, je spolujednatel a jednatel společnosti HXXXXH, ví, že předmětem tohoto řízení je sousoší svatého Vojtěcha s tím, že byli přátelé se Synem Autorky a hovořil s ním o tom, že má doma sousoší a přál by si, aby toto sousoší bylo odlito do bronzu. V roce 1996 mu Syn Autorky telefonoval, že potřebuje odvézt sousoší, neboť má strach, že by se zničilo. Sousoší bylo někde u Xxx v takovém chlívku, snad pod uhlím či slámou v hrozném stavu, se Synem Autorky sousoší naložili a odvezli do slévačské dílny. Součástí sousoší nebyl podstavec, až po nějaké době jim dodala vedlejší účastnice nějaký nákras s rozměry podstavce, sousoší složili až někdy po 19 letech. Sádrový model byl v životní či mírně nadživotní velikosti a Syn Autorky mu řekl, že předmětné sousoší vzniklo někdy v třicátém osmém roce, kdy jej vytvořila Autorka a dvakrát vyhrála soutěž, pak že toto sousoší bylo v Katedrále a nakonec

Sádrový model zachránili a měli ho v obýváku. Na odlití sousoší bylo vybráno stříbro, které bylo po celou dobu někde na Hradě a po revoluci se ztratilo. Syn Autorky měl dlouhodobě zájem na dolití a uváděl, že to dlužil Autorce, aby předmětné sousoší bylo umístěno do Katedrály. Následně se ozvala vedlejší účastnice s dotazem, zda pořád ještě model Sádrový model mají, on jí sdělil, že ano a sdělil jí, že se model bude odlívat. Byla šťastná, že je Sádrový model zachovaný a že se model nevyhodil. Žalobkyně (vedlejší účastnice) dodala plánek s rozměry soklu s tím, že předmětný model sestavili, vyrobili železný rám, na který to umístili. Realizaci zadala žalovaná, mají s ní smlouvu o dílo, neboť kdyby smlouva byla uzavřena s vedlejší účastnicí a [Jméno a Příjmení], bylo by to komplikované. Jak vedlejší účastnice, tak [Jméno a Příjmení] byli šťastní, že se socha bude odlívat, nikdy nehovořili o tom, na jakých podmínkách se se žalovanou domluvili. Syn Autorky nikdy o žádném dvoutřetinovém modelu nemluvil a o modelu, který byl ve firmě HXXXH deponován hovořil jako o jednom jediném modelu, žádný poměr nikdy neuváděl. Nikdy se nezminil o tom, že by existoval další sádrový model.

56. Z výsledku [Jméno] [Příjmení], nar. xxx, soud zjistil, že svědek zná účastníky řízení – jeho matku (žalobkyni) a sestru (vedlejší účastnici), ví, že v řízení se jedná se o sousoší xxx. Uvádí, že nebyl přítomen realizaci odlití, zajímal se o to pouze povrchně s tím, že se setkal se sestrou [Jméno] v roce 2019, kdy se bavili o tom, že by bylo třeba vztahy mezi nimi nějakým způsobem vypořádat. Jednání před tím se neúčastnil. Souhlasil s tím, že Sádrový model bude odlit, nic proti tomu neměl, měl za to, že se jedná o dobrou věc, ani nikdo jiný proti tomu v rodině nic neměl. V současné době drží autorská práva k dílu Autorky spolu se žalobkyní a vedlejší účastnicí. V dědickém řízení byla cena Sádrového modelu určena částkou 2,5 milionu, v rámci něho však vlastnictví žádným způsobem nedokládali. Dle svědka dílo vznikalo v soutěži, za kterou byla Autorka oceněna, realizace byla přerušena na dlouhou dobu a po revoluci se Syn Autorky snažil, aby socha byla zpátky umístěna do Katedrály a realizována. Žádná písemná smlouva však uzavřena nebyla. Svědek uvedl, že Sádrový model existuje v různých frakcích, nicméně nikdo jiný modely nemá a předpokládá, že předmětem dědictví byly snad všechny modely předmětného sousoší. Pokud existuje víc modelů předmětného sousoší, jsou ve fragmentech, stejně tak, jako byl ve fragmentech Sádrový model, který byl následně odlit, tomu chyběla část, která se později našla. Žalobkyně rovněž mluvila o tom, že existuje možnost prodat Sádrový model, případně jeho odlitek, do zahraničí, nicméně on to vnímal tak, že by se jednalo o odlitky ze Sádrového modelu z Katedrály, žalobkyně však uváděla, že by byl vytvořen ještě další model.
57. Z výsledku [Jméno a Příjmení], nar. 21. 12. 1954, soud zjistil, že zná účastníky řízení, setkala se s nimi při realizaci sousoší, někdy v roce 2011 došlo ke schůzce mezi Synem Autorky vedlejší účastnicí a [Jméno a Příjmení]. Ti seznámili pana kardinála s historií Sádrového modelu a prezentovali své přání, aby toto vrcholné dílo bylo v katedrále umístěno. Žalovanou, resp. kardinála zastupovala při jednáních ona. V roce 2011 ještě nebyla atmosféra pro to, aby všichni s tímto záměrem souhlasili. V roce 2014 se začalo hovořit o realizaci znovu a Syn Autorky byl rád, že konečně bude naplněn záměr Sádrového modelu a dohodli se na tom, že se sejdou v lednu 2015, nicméně Syn Autorky v lednu 2015 zemřel. V roce 2016 došlo k realizaci nákupu 1:3 modeleta z bronzů za 120 000 Kč a svědkyně požádala vedlejší účastnici, zda by jí dodala co nejvíce informací, aby mohla prezentovat záměr realizace odlitku Sádrového modelu. V této době stále vycházeli z toho, že Syn Autorky vždy chtěl dílo zrealizovat, o žádném finančním vyrovnání nehovořil. V roce 2016 si byli jistí, že Sádrový model do stříbra odlíjí. Svědkyně se dozvěděla, že Sádrový model je deponován u pana [Příjmení]a, ten jí sdělil, že již v roce mu tento postup avizoval Syn Autorky. Rozměry soklu získala od vedlejší účastnice, ten pak dle nákresu vyrobil pan [Příjmení] ze železa. Když dávali dohromady Sádrový model, zjistili, že je poškozený a chybí prsty, jedna celá ruka a pata. Vypravili se do Xxx, aby se domluvili na tom, co se Sádrovým modelem bude dál. Za přítomnosti žalobkyně, vedlejší účastnice a [Jméno] [Příjmení] bylo domluveno, že dílo bude převezeno do Akademie výtvarných umění, kde po předchozím objednání lze volně vstupovat. Svědkyně po tomto rozhodnutí hovořila se

žalobkyní a řekla jí, že by byla ráda, aby měli vyřešené i autorská práva, žalobkyně jí odvětila, že „to je dobrý, jenom ať se to udělá“. V roce 2017 proběhlo několik schůzek s tím, že se tam nejméně jednou či dvakrát viděli i se zástupci rodiny a celým restaurátorským týmem a bylo ujednáno, že Sádrový model bude odlit do stříbra. Dědicové projevovali velikou radost, že se to děje a sousoší se zrealizuje. Žalobkyně neměla žádné připomínky, byla s tím spokojená. Vedlejší účastnice přednesla svůj návrh na finanční vyrovnání za užití předmětného díla, a to v několika milionové částce, což svědkyni „podlomilo kolena“, protože celá realizace žalovanou stála cca 6 700 000 Kč, spoustu lidí na tom pracovalo dobrovolně včetně Akademie. Kdyby tuto představu znali na začátku, tak by do toho nemohli jít, protože by si to nemohli dovolit. Opírali se o čestné slovo, když žalobkyně říkala, že to není tak důležité, že hlavně, ať se to udělá. Když došlo k odhalení sousoší, na kterém byla přítomna celá rodina a žalobkyně gratulovala svědkyni, že se podařilo realizovat předmětný záměr. Na konci se domluvili, že se v květnu sejdou a budou jednat o vyřešení papírů, jelikož však tehdejší dědicové trvali na přítomnosti žalobkyně, schůzka se nekonala. Svědkyně proto přistoupila ke studiu archivních materiálů a zjistila, že všechno je úplně jinak, než jí tvrdila žalobkyně, objevila, že byla vypsána veřejná soutěž, v rámci které bylo upraveno, že předmětné dílo bude realizováno pouze výlučně za účelem umístění v Katedrále. Dále našla výplaty, které přijímala Autorka za vyhotovení děl pro Jednotu a zjistila, že již v roce 1940 bylo rozhodnuto, že takto bude vypadat originál a že si kanovníci přáli, aby andělé byli nahrazeny dvěma svědci [Jméno a Příjmení]. Vlastníkem Sádrového modelu tak byla Jednota. S těmito informacemi chtěla seznámit rodinu, neboť žila v domněnku, že rodina o těchto informacích vůbec neví a nabídla jim proto smírné jednání. Kardinál Duka i přes tyto informace chtěl ocenit opatrování sochy v totalitě Autorkou a Synem Autorky a uvažoval o částce 1 000 000 Kč. O částce žalobkyni nevyrozuměla, neboť jí k tomu již nedala příležitost, a to z důvodu, jakým s nimi začala komunikovat. Částka 250 000 Kč, která se uvedla do smlouvy, byla pouhým „nástřelem“, který byl učiněn jedním z konzervátorů žalované jako odhad hodnoty rozebraného Sádrového modelu.

58. Z účastnického výsledku **žalobkyně** soud zjistil, že v Katedrále byl vystavený jako poslední definitivní model, pracovně označovaný jako gotický model, v roce 1947, který je nyní držen v Anežském klášteře. Bylo to k oslavám svatého Vojtěcha k 950. letému výročí a s tímto modelem byl taky vystavený i oltář architekta Sokola. Byl tam xxx a byl na dvoustupňovém podstavci, model byl dvoutřetinový. V tu dobu v rodině ještě nebyla, do ní přišla až v roce 1978. Tento model vznikl, jak jí říkal její tchán, v roce 1941, tak, že Autorka začala tvořit v ateliéru na Nábřeží jiné dílo, alternativu k Sádrovému modelu, který byl objednaný Jednotou. Tento jiný model byl dokončený v roce 1944 a v roce 1945 jej tatínek odlil do sádry. Tak vznikl ten prvosádrový odlitek, který je nyní v držení Arcibiskupství pražského v Anežském klášteře. Co ví, tak model byl vrácený Autorce a dočetla se to i ve výroční zprávě. Žádný jiný model už nebyl v Katedrále vystavený. Vzniklo několik modelů, nebyly to rozmnoženiny, byly to originály. Model, který byl vystavený v březnu 1947 a ke kterému psala posudky Žiry v březnu 1947, tak byl objednaný na základě oceněného modelu. K dotazu, co se stalo s návrhem, kde byl sv. Vojtěch podpírán nikoli světcí, ale anděly, žalobkyně uvedla, že tento návrh, jednopětinový model, je u nich doma, v depozitu Autorky. Tento model nebyl nikdy realizovaný. Dle slov jejího otce za modely, které byly objednaný Jednotou, dostali peníze, ale za model 1:1 už peníze nedostali, tedy za model, který začal vznikat v roce 1941. Žalovaná si zakoupila model 1:5 od vedlejší účastnice. K setkání se sestrou [Jméno] v Xxx žalobkyně uvádí, že sestra [Jméno] už seděla v autě, po tom, co projednali opravu Sádrového modelu, stáhla okýnko a řekla „Prodáte nám celou sochu nebo jenom licenci?“ a vedlejší účastnice odpověděla „Chceme Vám prodat jenom licenci.“ Sestra [Jméno] odpověděla „Tak jenom licenci.“ Žalobkyně vyhotovila se Synem Autorky další kopii Sádrového modelu, kterou převezla k Ukrajinským hranicím a nyní je na cestě do Holandska. Prodává ji do zahraničí, neboť Češi zjevně nemají zájem o kulturní dědictví Autorky. Vlastníkem této další rozmnoženiny jsou dle Okresního soudu v Příbrami žalobkyně, vedlejší účastnice a [Jméno a Příjmení]. Děti o počátku převozu nevěděly, byly malé. V současné době se o to

Shodu s prvopisem potvrzuje H.Š.

[Jméno a Příjmení] nezajímá, s vedlejší účastnicí téměř nekomunikuje, transport zařizuje pouze ona. Fotografii této rozmnoženiny do spisu zakládat nechce.

59. Z výsledku [Jméno a Příjmení] soud zjistil, že zná rodinu [Příjmení] zná od roku 2000, zná jak žalobkyni, její čtyři děti, tak i zesnulého Syna Autorky. Syn Autorky jí často vyprávěl historické příběhy a říkal jí, že vždycky pracoval na tom, aby odkaz své matky ukázal ostatním, snažil se zrealizovat myšlenku muzea, kde by bylo možné dílo jeho matky vystavit. V rámci historie předmětného sousoší se dozvěděla, že tatínek Syna Autorky vezl fragmenty sousoší, zejména hlavy, na trakaři do svého bytu. Nicméně Autorka na předmětném sousoší dále pracovala, byť neměla vidinu, že to bude někdy realizováno. Syn Autorky dostal v roce 2011 možnost realizovat předmětnou sochu v Maďarsku. Ve stejnou dobu začalo jednání se žalovanou, domluvili se na realizaci předmětného sousoší k výročí v roce 2018, Syn Autorky se domluvil s kardinálem, že za možnost realizace předmětné sochy mu pronajme nemovitost přibližně na 100 let, kde by mohl vybudovat výstavní síň a vystavovat dílo Autorky. Dále se domluvili na tom, že by případně arcibiskup odkoupil nějaké menší dílo. Celé sousoší svědkyně neviděla, viděla pouze hlavy. U jednání mezi účastníky nikdy nebyla. Slyšela od [Jméno] [Příjmení], že byla za realizaci předmětného sousoší nabízena sestrou [Jméno] částka 250 000 Kč. Po smrti [Jméno] stejnou nabídku dostal syn [Jméno], kdy byl postaven před dokument, nechť ho podepíše, nicméně tam nebyla uvedena částka. Poté, co byla socha realizována, začali děti žalobkyně jednat s právníkem, s tím, že [Jméno a Příjmení] se rozhodl, že za jedno odlití by měla být cena licence mezi cca 3 100 000 Kč a počítal, že by mohlo dojít k pěti odlitkům předmětného sousoší, pokud by mělo být odlito pouze jednou, cena licence by měla být přibližně 15 000 000 Kč. K dotazu na vztah mezi Synem Autorky, žalobkyní a jejími dětmi, svědkyně uvádí, že vztah byl vždy dobrý, i přestože byly manželé rozvedení, ale vzájemně se o sebe starali.
60. Ostatní navržené svědky (kardinál Duka, asistenti [Příjmení a Příjmení] soud neprováděl pro nadbytečnost, neboť nemohly osvětlit skutečnosti rozhodné pro vyjasnění sporu.
61. Soud na základě výše uvedených důkazních prostředků, které hodnotil jak jednotlivě, tak ve svém souhrnu, dospěl k následujícímu **závěru o skutkovém stavu věci**.
62. V roce 1936 vypsala Jednota soutěž na návrh náhrobku a oltáře nad hrobem XXX. V roce 1937 porota Jednoty navrhla první místo v soutěži neudělit, druhé místo pak udělit návrhu Spoluautorům. Jednota postupovala v souladu s tímto návrhem. Za druhé místo Spoluautoři získali cenu ve výši 10 000 Kč. Téhož roku se Spoluautoři domluvili s Jednotou, že pro Jednotu zhotoví další model dle návrhu, v měřítku 1:3, a to do konce roku 1937 za cenu 30 000 Kč. Autorka v roce 1939 potvrdila přijetí odměny 30 000 Kč za model 1:3, potvrdila objednávku modelu 2:3 za cenu 40 000 Kč a za tím účelem započala využívat ateliér Jednoty. V roce 1940 umělecká komise Jednoty zhlédla vyhotovený model 2:3 v hlíně, učinila Autorce řadu doporučení ohledně figur a vyzvala Autorku k zahájení prací na modelu v konečném měřítku provedeného v sádře za cenu 30 000 Kč. Po domluvě byla odměna zvýšena na částku 60 000 Kč a Autorka souhlasila s podmínkami stanovené Jednotou. V roce 1946 Autorka dokončila přípravné práce a započala pracovat na figurách (celkovém náhrobku), tuto práci zamýšlela ukončit na jaře 1947. V roce 1947 Autorka potvrdila přijetí části odměny ve výši 15 000 Kč a domluvila si s Jednotou navýšení zbytku odměny ve výši 45 000 Kč na trojnásobek z důvodu měnové reformy. Sádrový model byl vystaven v Katedrále v letech 1947–1948, člen poroty Jednoty [Příjmení] vyjádřil názor, že model vyhovuje představě Jednoty a navrhuje dát Autorce více času a prostředků, aby se mohla modelem dále zabývat a umělecky jej zlepšit. Autorce byla v průběhu prací vyplacena odměna v celkové výši 101 000 Kč. Sádrový model umělecky zlepšovala i v roce 1951. V roce 1954 došlo k rozpuštění Jednoty, aktiva a pasiva převzala Kancelář prezidenta republiky. Sádrový model byl z obav před novým režimem přemístěn z Katedrály do bytu Autorky, kde na něm Autorka pracovala a vytvářela odlišné fragmenty (modely hlav světců v různých velikostech apod.). Syn Autorky po její smrti potvrdil, že Sádrový

Shodu s prvopisem potvrzuje H.Š.

model umístěný u nich doma je modelem vítězným ve vztahu k soutěži vypsané Jednotou, byl vystaven v Katedrále, čímž byla potvrzena kontinualita (jednotnost) díla minimálně v rozsahu let 1947–1995 a dále Syn Autorky vyjádřil přání, aby se jeho účel dle soutěže z roku 1936 naplnil a model byl odlit. Jak Syn Autorky, tak žalobkyně Sádrový model označili jako konečný – definitivní. Za tím účelem po sametové revoluci kontaktoval žalovanou, která však neměla dostatek finančních prostředků pro provedení odlitku Sádrového modelu. Z obavy před zničením požádal Syn Autorky společnost HXXXH, resp. jejího jednatele [Jméno] [Příjmení]a, aby Sádrový model odvezl a uschoval. To Pavel [Příjmení] nakonec učinil a o Sádrový model se staral až do roku 2016. V roce 2011 mezitím došlo k obnovení dialogu mezi Synem Autorky a žalovanou, nedospěli však ke shodě. Až v roce 2014 žalovaná vyjádřila souhlas s provedením odlitku. Tento záměr byl přerušen smrtí Syna Autorky v roce 2015. V roce 2016 žalovaná od vedlejší účastnice zakoupila modeleto sousoší o velikosti 1:5 za cenu 120 000 Kč a dále od ní získala rozměry soklu, který p. [Příjmení] ze železa vyrobil. Poté, co se všechny zúčastněné strany setkaly v dílně společnosti HXXXH, bylo zjištěno, že Sádrový model je poškozen a chybí mu části (jedna ruka, prsty, pata). Bylo rozhodnuto, že Sádrový model bude převezen do Akademie výtvarných umění, kde bude rekonstruován. Ani žalobkyně, ani vedlejší účastnice do této doby nepožadovaly žádné finanční plnění, vyjadřovaly radost, že dojde k naplnění účelu, za kterým byl Sádrový model vytvořen. Náklady na rekonstrukci ve výši 6 700 000 Kč nesla žalovaná. V roce 2017 bylo rozhodnuto, že se Sádrový model odlíje do stříbra. Teprve poté vedlejší účastnice spolu se žalobkyní vznesly nárok na finanční vyrovnání v rozsahu několika milionů, kdy si nárokovaly vlastnictví Sádrového modelu a majetkových autorských práv k němu. Z důvodu narůstajících rozporů přistoupila sestra [Jméno a Příjmení] k rešerši, kdy v archivu Pražského hradu našla podklady týkající se vyhlášené soutěže a korespondence mezi Autorkou a Jednotou, včetně objednávek jednotlivých modelů, a to i konečného Sádrového modelu. Sádrový model byl následně odlit do stříbra a v roce 2018 byl stříbrný odlitek veřejně vystaven v Katedrále. K vystavení stříbrného odlitku neměla žalobkyně ani vedlejší účastnice námitek. Na jakémkoli finančním plnění, ať už ve formě licence či daru se však strany do dnešního dne nedohodly. Pro vyloučení pochybností a narovnání sporných skutečností uzavřela Kancelář prezidenta republiky se žalovanou dohodu o úpravě vzájemných vztahů, kterou Kancelář udělila žalované souhlas k provedení renovace Sádrového modelu a užití modelu pro zhotovení stříbrného sousoší a jeho vystavení v Katedrále.

63. Na takto zjištěný skutkový stav soud aplikoval následující ustanovení **právních předpisů**.
64. Dle § 3 zákona č. 218/1926 Sb., o původském právu k dílům literárním, uměleckým a fotografickým (dále jen „**Zákon o původském právu**“), původské právo vztahuje se na dílo jako celek i na jeho části.
65. Dle § 4 odst. 1 a odst. 2 bodu 6 Zákona o původském právu jsou literárními neb uměleckými díly po rozumu tohoto zákona všechny výtvořiny z oboru krásné i vědecké literatury a umění (hudebního i výtvarného), nehledíc k jejich rozsahu, účelu anebo stupni hodnoty. Jsou jimi zejména díla umění výtvarných, jako sochařského, kreslířského, malířského, grafického, ryteckého, medailérského a plastického, díla umění stavitelského, umělecké výrobky zhotovené litografií nebo podobným postupem, jakož i plány a náčrtky pro všeliká umělecká díla výtvarná.
66. Dle § 8 odst. 2 Zákona o původském právu se za vyšlé pokládá dílo, jakmile bylo vydáno (odstavec 1), hudební nebo divadelní dílo již toho dne, kterého bylo po prvé po právu veřejně provozováno, dílo výtvarného umění a fotografické již toho dne, kterého bylo ať samo, ať svou rozmnoženinou nebo napodobeninou po prvé po právu veřejně vystaveno. Veřejnému vystavení rovná se při díle sochařském a architektonickém (i zahradní architektury) jeho postavení nebo zhotovení na místě veřejném anebo na místě vydaném veřejnému pohledu.
67. Dle § 15 Zákona o původském právu původské právo přechází na dědice; odúmrtí právo se na ně nevztahuje.

Shodu s prvopisem potvrzuje H.Š.

68. Dle § 16 odst. 1 Zákona o původském právu může původce převést původské právo omezeně nebo neomezeně na osoby jiné právním jednáním mezi živými nebo na případ smrti. Převede-li původce nebo ten, kdo vstoupil v jeho právo dědictvím aneb odkazem, právo původské na osobu jinou, zůstává převodci přes to právo na ochranu nemajetkových zájmů původských podle ustanovení tohoto zákona.
69. Dle § 18 odst. 1 Zákona o původském právu převede-li původce své dílo do vlastnictví jiné osoby, nepřevádí tím na ni bez zvláštní úmluvy původského práva k dílu.
70. Dle § 31 odst. 1 Zákona o původském právu má původce výhradní právo dílo uveřejnit, rozmnožovat, napodobovat, veřejně vystavovat, rozmnoženiny nebo napodobeniny odbývat a veřejně předvádět mechanickými neb optickými zařízeními.
71. Dle § 26 odst. 1 věta první zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon (dále jen „**Autorský zákon**“), majetková práva jsou předmětem dědictví. Zdědí-li majetková práva k dílu více dědiců, použije se na jejich vzájemné vztahy k dílu ustanovení § 8 odst. 3 a 4 obdobně.
72. Dle § 8 odst. 4 Autorského zákona o nakládání s dílem spoluautorů rozhodují spoluautoři jednomyslně. Brání-li jednotlivý autor bez vážného důvodu nakládání s dílem spoluautorů, mohou se ostatní spoluautoři domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle soudem. Domáhat se ochrany práva autorského k dílu spoluautorů před ohrožením nebo porušením může i jednotlivý spoluautor samostatně.
73. Dle § 40 odst. 1 Autorského zákona autor, do jehož práva bylo neoprávněně zasaženo nebo jehož právu hrozí neoprávněný zásah, může se domáhat zejména a) určení svého autorství, b) zákazu ohrožení svého práva, včetně hrozícího opakování, nebo neoprávněného zásahu do svého práva, zejména zákazu neoprávněné výroby, neoprávněného obchodního odbytu, neoprávněného dovozu nebo vývozu originálu nebo rozmnoženiny či napodobeniny díla, neoprávněného sdělování díla veřejnosti, jakož i neoprávněné propagace, včetně inzerce a jiné reklamy, c) sdělení údajů o způsobu a rozsahu neoprávněného užití, o původu neoprávněně zhotovené rozmnoženiny či napodobeniny díla, o způsobu a rozsahu jejího neoprávněného užití, o její ceně, o ceně služby, která s neoprávněným užitím díla souvisí, a o osobách, které se neoprávněného užití díla účastní, včetně osob, kterým byly předmětné rozmnoženiny či napodobeniny díla určeny za účelem jejich poskytnutí třetí osobě, a rovněž informací o skutečnostech rozhodných pro výši odměny podle § 24 a 25, d) odstranění následků zásahu do práva, zejména zničením neoprávněně zhotovené rozmnoženiny či napodobeniny díla nebo zařízení, výrobku nebo součástky podle § 43 odst. 2, zničením nebo odstraněním materiálů a nástrojů použitých výlučně nebo převážně k výrobě neoprávněně zhotovené rozmnoženiny či napodobeniny díla nebo zařízení, výrobku nebo součástky podle § 43 odst. 2.
74. Dle § 40 odst. 2 Autorského zákona opatření podle odstavce 1 písm. d) musí být přiměřené závažnosti porušení práva a musí být přihlédnuto k zájmům třetích osob, zejména spotřebitelů a osob jednajících v dobré víře.
75. Dle § 40 odst. 4 Autorského zákona právo na náhradu škody a na vydání bezdůvodného obohacení podle zvláštních právních předpisů zůstává nedotčeno; místo skutečně ušlého zisku se autor může domáhat náhrady ušlého zisku ve výši odměny, která by byla obvyklá za získání takové licence v době neoprávněného nakládání s dílem. Výše bezdůvodného obohacení vzniklého na straně toho, kdo neoprávněně nakládal s dílem, aniž by k tomu získal potřebnou licenci, činí dvojnásobek odměny, která by byla za získání takové licence obvyklá v době neoprávněného nakládání s dílem.
76. Dle § 547 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, právní jednání musí obsahem a účelem odpovídat dobrým mravům i zákonu.

77. Z provedeného dokazování vyplynulo, že veškeré snahy Autorky i Syna Autorky směřovali k naplnění účelu vyhlášené soutěže Jednoty, a tedy k vystavení odlitého Sádrového modelu v Katedrále. Již samotné podmínky soutěže stály na myšlence, že se Jednotě musí dostat co nejširšího oprávnění k nakládání s návrhem a následným modelem, aby bylo zajištěno, že shodný model (návrh) nebude použit k jiným, třeba i méně vznešeným účelům (dikcí tedy odpovídá neomezenému převodu původských práv dle § 16 odst. 1 Zákona o původském právu, kdy převod vlastnictví ke konkrétním dílům byl domluven samostatně v objednacích dopisech a následném předání díla a kdy za takovéto situace zůstává převodci pouze ochrana nemajetkových zájmů původských). Podmínky soutěže navíc stanovily výlučný a úplný přechod práv k návrhu samotnému (nákresům), který však není předmětem řízení, dále zakotvily i rozmnožovací práva k návrhu poctěným cenou (čl. 14). Poté, co se Spoluautoři soutěže zúčastnili a předali Jednotě návrh náhrobku a model sousoší v poměru 1:5, získali druhou (vítěznou) cenu (když první vyhlášena nebyla). Tento model byl zároveň vystaven v Katedrále v roce 1937. Tímto došlo zároveň k prvnímu veřejnému vystavení díla, a tudíž vydání díla dle Zákona o původském právu (§ 8 odst. 2). Zároveň tak došlo k převodu majetkových autorských práv na Jednotu (původských práv dle § 16 odst. 1). Následně docházelo mezi Autorkou a Jednotou k uzavírání dalších smluv, a to vždy pouze ke konkrétním modelům (velikostem), které však nebyly ničím jiným, než objednáváním dalších (autorských) rozmnoženin na základě původního návrhu, s případným zapracováním připomínek objednatele – Jednoty. Poté, co byly zprvu objednány, dodány a zaplacený modely o velikosti 1:3 a 2:3, objednala si Jednota finální model, a to v poměru 1:1 v sádře. Autorka tuto objednávku potvrdila, s Jednotou si následně dohodla zvýšení odměny a dílo Jednotě předala, která jej v roce 1947 a 1948 vystavila v Katedrále. Autorce bylo na odměně prokazatelně vyplaceno min. 116 000 Kč. Zda byl vyplacen i zbytek odměny, případně zda pro dosud neprovedené odlití díla nebo pro změnu politického režimu zbytek vyplacen nebyl, není pro jádro sporu rozhodné, neboť dílo bylo předáno objednateli. Rovněž tak není rozhodné, zda Autorka na Sádrovém modelu následně ještě pracovala (vylepšovala jej), neboť k předání díla, a tedy převodu vlastnictví již došlo (§ 18 odst. 1 Zákona o původském právu). Původská práva, zejména právo k vystavení a rozmnožení, je seznatelné již ze samotných podmínek soutěže a následně potvrzené v rozsáhlé korespondenci mezi Jednotou a Autorkou. Z žádných podkladů nevyplynulo, že by si Autorka zamýšlela vlastnické právo ponechat, příp. že by práva Jednoty v jakémkoli ohledu rozporovala. Ani o (částečně) nevyplacené odměně Autorce žádná z předložených listin nehovořila. Naopak podmínky Jednoty Autorka akceptovala „bezvýhradně“. K převodu vlastnického práva zpět na Autorku pak nemohlo dojít ani jejím rozebráním Sádrového modelu z Katedrály a odnesením do jejího bytu, neboť tak nečinila na základě právního titulu, ale na základě obavy před zásahem režimu. Byť takové počínání lze zcela jistě označit za legitimní, nemůže způsobovat nabytí díla zpět do vlastnictví autorky (kdy vůle k nabytí vlastnictví Autorky nebyla ani tvrzena, ani prokázána). Během doby vlády komunistického režimu došlo dále k rozpuštění Jednoty, kdy veškerá aktiva a pasiva přešla na Kancelář prezidenta republiky, a to včetně vlastnických práv k Sádrovému modelu a souvisejících majetkových autorských práv (původských práv). Sádrový model se po celou dobu nacházel v bytě Autorky, po její smrti jej opatroval Syn Autorky. Právě Syn Autorky v pořadu Lapidárium potvrdil, že se jedná o identický (vítězný, ve finálním provedení) model, který byl vystaven v Katedrále a který je určený pro odlití, kdy Jednota (Kancelář prezidenta republiky) je vlastníkem majetku, peněz a stříbra pro provedení odlitku. Žalobkyně k tomuto tvrzení ničeho neuvedla, naopak jej označila za věcně správný (neobsahující zásadní chyby). Až po roce 1996 se započala opětovně projevovat vůle Syna Autorky, aby došlo k naplnění záměrů soutěže a provedení odlitého Sádrového modelu a jeho vystavení v Katedrále. Opakovaně kontaktoval jak jednatele společnosti HXXXXH za účelem úschovu Sádrového modelu, tak žalovanou s žádostí o financování a provedení samotného odlití a vystavení. Sádrový model nakonec nechal odvést jednatelem společnosti HXXXXH k opatrování, aby nedošlo k jeho poškození. Provedení odlití a vystavení sochy Syn Autorky

nikdy nepodmiňoval žádnou finanční částkou. Ani poté, co žalovaná pokračovala v jednáních s dědici Syna Autorky, tj. vedlejší účastníci, [Jméno a Příjmení] a [Jméno a Příjmení], o provedení rekonstrukce (opravy) Sádrového modelu a jeho následného odlití do stříbra, nebylo z jejich strany činěno žádných námitek a všichni vyjadřovali radost z toho, že dílo bude provedeno, jak si Autorka přála. Teprve poté, co do vztahů vstoupila žalobkyně (převzavši zděděná práva po [Jméno a Příjmení]), vznesla spolu s vedlejší účastníci požadavek na zaplacení licenční odměny za provedení rozmnožení, a to v řádu milionů, podle typu licence, kdy tento požadavek v žalobě upravila na vydání bezdůvodného obohacení ve výši 2 710 000 Kč, který během řízení následně zvýšila na částku 15 000 000 Kč. Když soud pomine způsob výpočtu této částky, žalobkyně přes poučení soudu v řízení neprokázala, že by byla vlastníkem Sádrového modelu, resp. držitelem majetkových práv k němu, resp. dle jejích slov jiného Sádrového modelu než toho, který byl vystaven v Katedrále v roce 1947. V tomto ohledu odkazovala na dědická řízení po zemřelé Autorce, Synu Autorky a synu žalobkyně. V první řadě soud uvádí, že přechod vlastnictví či majetkových práv k Sádrovému modelu z dědického řízení po Autorce jednoznačně nevyplývá. Byť všechna tři dědická řízení obsahovala předmět „sv. Vojtěch, sádra, návrh náhrobku XXX do Svatovítské katedrály“, nejsou zde uvedeny žádné specifikace co do rozměrů a žalobkyně při svém účastnickém výsledku připustila, že zhotovila se Synem Autorky další rozmnoženinu Sádrového modelu, který je na momentálně cestě do Holandska k jeho případnému prodeji, kdy vlastnictví k této další rozmnoženině odvozuje právě z rozhodnutí Okresního soudu v Příbrami. Pokud tedy byla skutečně vytvořena tato paralelní (druhá) rozmnoženina Sádrového modelu a vlastnictví žalobkyně k ní má vyplývat z usnesení dědického soudu, pak je ale možné, že usnesení soudů operují s touto druhou rozmnoženinou, se kterou má žalobkyně jiné plány. V bytě Autorky a následných dědiců se dle doložených fotografií nacházela celá řada fragmentů Sádrového modelu. Sádrový model navíc nebyl po převezení ke společnosti HXXXH nikdy v držení ani žalobkyně, ani ostatních dědiců, kteří do doby obnovení jednání se žalovanou neměli ani ponětí o tom, zda Sádrový model stále existuje. Majetková autorská práva k Sádrovému modelu již vůbec nejsou v dědických usneseních zmíněna. Soud tak na základě výše uvedeného nemá na jisto postaveno (spolu)vlastnictví žalobkyně k Sádrovému modelu, ani majetková autorská práva, a to zvláště za situace, kdy žalobkyně tvrdí, že Sádrový model, který je v držení žalované, je modelem jiným oproti tomu, který byl Autorkou vytvořen za účelem vyhlášené soutěže (což však bylo řadou důkazních prostředků za řízení vyvráceno). Svá tvrzení žalobkyně neprokázala ani přes opakovaná poučení soudu. Oproti tomu vlastnické právo žalované bylo po celou dobu kontinuální a nikým nerozporované, byť bylo po určitou dobu „holé“, tj. bez držby.

78. K tvrzením žalobkyně, že Sádrový model v držení žalované je jiným modelem, než který byl původně vyhotoven Autorkou a vystaven v Katedrále v roce 1947-1948, soud opětovně uvádí, že tato tvrzení nebyla žádným způsobem prokázána. Když soud pomine skutečnost, že podobnost nynějšího Sádrového modelu a tehdy vystavovaného modelu je seznatelná i laickým srovnáním kopie fotografie vystaveného Sádrového modelu z roku 1948 v Katedrále, se Sádrovým modelem vyobrazeným v pořadu Lapidárium a fotografiemi z dílny společnosti HXXXH, soud pro vyloučení všech pochybností nechal zpracovat i znalecký posudek, který by identičnost díla posoudil. Znalecký posudek pak uvádí, že současný náhrobek je originálním dílem (ve smyslu uměleckém), kdy realizací dalších modelů nedošlo k vytvoření dalšího díla. Soud s tímto názorem souhlasí, neboť je z historického vývoje patrné, že Autorka na vítězném Sádrovém modelu neustále pracovala a doplňovala ho, a to nejen z vlastní iniciativy, ale i z podnětů obdržení od Jednoty, resp. její poroty. To však neznamená, že by docházelo k vytváření nového díla (ve smyslu autorskoprávním), s ohledem na skutečnost, že dílo vzniklo již v rámci soutěže (dle zmíněného § 8 odst. 2 Zákona o původském právu) a všechny následné provedené změny na díle byly jen projevem změny v uměleckém přístupu k dílu v průběhu času, který je, dle soudu i znaleckého posudku, pochopitelný a obvyklý. K žádným tak razantním změnám na díle, které by odůvodňovaly nahlížení na Sádrový model (a jeho odlitek) jako na

Shodu s prvopisem potvrzuje H.Š.

zcela nové dílo, soud nenalezl a všechny Autorkou později vytvořené modely pak nejsou ničím jiným, než (autorskými) rozmnoženinami původního díla vytvořeného v rámci soutěže. Znalcovy závěry o tom, zda se jedná o rozmnoženinu a/nebo originální dílo (ve smyslu autorskoprávním) soud nehodnotil, neboť se jedná o závěry právní. Soud mohl vycházet pouze ze závěru znalce, že se jedná o originální dílo co do jeho původu (identičnosti) a že nebyl vytvořen jiný – separátní – model, který by svou jedinečností vybočil z původního návrhu honorovaného druhou cenou v rámci soutěže. Na výše uvedeném nemění nic ani to, že dílo bylo v důsledku plynutí času (více než 50 let) poškozeno a musely být prováděny záchranné (restaurátorské) práce, které však vždy přihlížely k zájmům Autorky a jejím návrhům.

79. Ani námitky žalobkyně ohledně jiné velikosti (poměru) Sádrového modelu nebyly prokázány. V tomto ohledu soud opětovně odkazuje na znalecký posudek, publikaci XXX a výslechy svědků, kteří uvádí, že se jedná o konečný model (model 1:1), rovněž tak, jak uváděla komunikace Autorky a Jednoty. Přihlédnout lze i k vyjádření Syna Autorky, který Sádrový model umístěný u nich doma označil za finální a který byl vytvořen až po dokončení modelu 2:3. Směrodatné je pak ve výsledku to, že se jedná o shodný Sádrový model, který byl v roce 1948 vystaven v Katedrále, následně uschován v bytě Syna Autorky, následně Synem Autorky předán společnosti HXXXXH k odlití, až nakonec odlit a vystaven žalovanou. Zda tento model bude soud označovat jako 1:1, finální nebo jakkoli jinak, nebude ve výsledku ničeho měnit na jeho historické tendenci, neboť se samo o sobě jedná o pouhé pracovní označení.
80. Konečně k podstavci Sádrového modelu soud uvádí, že znalecký posudek uzavírá, že „trojdílný podstavec odpovídá vyobrazení podepsaném autorkou z roku 1947 a je nutné ho považovat za součást díla Autorky.“ Byť Autorka uvažovalo o použití jiného kamene, v důsledku zániku lomu byl podstavec realizován z jiného (sliveneckého mramoru), což dle posudku nemá na vnímání díla žádný negativní vliv. V průběhu oprav Sádrového modelu společností HXXXXH dodala nezbytné podklady pro „sokl“ sama vedlejší účastnice, jako jedna z dědiček, a to ty, které pocházely přímo od Autorky. Soud proto podstavec považuje za jedno dílo spolu se Sádrovým modelem, neboť k němu nezbytně patří a tvoří jeden celek, a to i přes původní spoluautorství k podstavci (Sádrovému modelu), které však nemá na výsledek dokazování vliv (a už vůbec na aktivní legitimaci žalobkyně).
81. Soud tak na základě výše uvedeného uzavírá, že žalobkyně neprokázala, že by jí svědčilo vlastnické právo k Sádrovému modelu, resp. že by Sádrový model v držení žalované byl modelem jiným, než tím, který vytvořila Autorka v rámci vyhlášené soutěže. Tvzení žalobkyně o jiném Sádrovém modelu, resp. jiném poměru (2:3 místo 1:1), který měl být vytvořen za jiným účelem, nebyl žádným způsobem prokázán, naopak soud bezpečně shledal, že Sádrový model je tím samým modelem, který Autorka tvořila pro Jednotu a jehož jediným účelem bylo odlití a vystavení v Katedrále. Rovněž tak nebyla potvrzena tvrzení žalobkyně o tom, že by se jednalo o Sádrový model v jiném stylu, či že by nahrazení podstavce způsobilo vytvoření nového díla. Žalovaná naopak prokázala, že si Jednota Sádrový model za úplatu objednala a ten jí byl následně předán k vystavení. Sádrový model byl převeden do vlastnictví Jednoty spolu s původskými právy a následně Sádrový model přešel do vlastnictví Kanceláře prezidenta republiky. Ten samý Sádrový model pak získala žalovaná od Syna Autorky za účelem jeho opravy a vytvoření rozmnoženiny. Žalobkyně tak nemá aktivní legitimaci k nároku na vydání věci a soud proto tento nárok zamítnul (výrok I.).
82. K nároku týkajícího se zničení stříbrné rozmnoženiny a všech negativních forem (výrok IV. a VI.) soud uvádí, že žalovaná prokázala, že disponuje licencí k provedení této rozmnoženiny. Tato licence byla vůči Jednotě obsažena jak v samotných soutěžních podmínkách, tak v dopisech Autorky, následně byla vůči žalované (Kanceláři prezidenta republiky) potvrzena také samotným Synem Autorky. Pro vyloučení pochybností o oprávněnosti žalované rozmnoženinu pořídit pak byla následně uzavřena dohoda mezi Kanceláři prezidenta republiky,

Shodu s prvopisem potvrzuje H.Š.

jakožto vlastníka Sádrového modelu a držitele majetkových autorských práv, a žalovanou. Soud proto i tyto nároky zamítnul jako nedůvodné.

83. Ke zdržovacímu nároku žalobkyně (výrok V.) soud uvádí, že aby mohlo být žalované uložena povinnost zdržení se určitého jednání, musel by buď neoprávněný zásah trvat, nebo alespoň hrozit. Neoprávněný zásah netrvá (žalovaná je oprávněna k provedení rozmnoženiny), ani nehrozí (soudu nebylo tvrzeno, ani doloženo, že by žalovaná plánovala provést další rozmnoženinu pro jiné účely, než za účelem vystavení odlitku v Katedrále). Soud tento nárok rovněž zamítnul pro nedůvodnost.
84. Jelikož nebylo zasaženo do práva autora (výrok I., IV., V., VI.), jak požaduje § 40 odst. 1 AZ, nemůže mít žalobkyně právo na poskytnutí informací dle téhož ustanovení. Soud proto tyto nároky bez dalšího jako nedůvodné zamítnul (výrok II. a III.).
85. K vydání bezdůvodného obohacení soud uvádí, že Autorce byla v první řadě zaplacená druhá cena v soutěži, a tedy odměna za návrh (dílo) vč. převedení původských práv. Licence k odlití a vystavení byla následně potvrzena i v dopisech Autorky a Jednoty. Jednota pak následně dílo převzala a v letech 1947-1948 vystavila. Nebyla-li by Autorka řádně zaplacená, resp. vystavila-li by Jednota dílo neoprávněně, pak bylo na Autorce, aby se proti tomuto ohradila. Z žádných důkazních prostředků však nevyplynula jakýkoli nesouhlas či námitky Autorky týkající se odměny či neoprávněného nakládání s dílem, naopak, bylo jejím primárním zájmem a cílem, aby byl Sádrový model odlit a vystaven. Žalovaná, resp. Jednota, tak za Sádrový model vč. licence k rozmnožení (původských práv) již odměnu uhradila a žalobkyně neprokázala, na základě jakého titulu by tak měla činit opakovaně (resp. nevyvrátila licenční oprávnění k rozmnožení žalované). Byť je pravdou, že žalovaná ke dni provádění oprav sochy a provádění odlitku (rozmnoženiny) sochy nedisponovala výslovnou (písemnou) licencí ke zhotovení rozmnoženiny, jelikož si nebyla vědoma vyhlášené soutěže a nabytí vlastnického práva Jednotou (Kanceláři) a spoléhala se pouze na tvrzený souhlas Syna Autorky s takovým postupem. Poté, co však zjistila rozhodné skutečnosti ohledně vypsané soutěže a uhrazení odměn Autorce, uzavřela následně s Kanceláří prezidenta republiky, jakožto vlastníkem Sádrového modelu a držitelem majetkových autorských práv (převedených na ně neomezeně dle § 18 Zákona o původském právu), dohodu, kterou bylo potvrzeno oprávnění žalované provést rozmnožení Sádrového modelu a vystavení stříbrného odlitku, čímž byly jakékoli sporné vztahy narovnány. Žalovaná tak nemůže být zavázána k vydání bezdůvodného obohacení, neboť to předpokládá absenci právního titulu. Jelikož žalovaná odvozuje právo na rozmnožení a vystavení od vlastníka a držitele majetkových autorských práv (původských práv), který tato práva nabyt přímo od Autorky, žalobkyni jakékoli bezdůvodné obohacení náležet nemůže, neboť ta nemá aktivní legitimace k vymáhání majetkových nároků (nároku na zaplacení odměny). Soud proto i tento nárok zamítl jako nedůvodný (výrok VII.).
86. Obiter dictum soud uvádí, že požadavky žalobkyně shledává jako rozpornými s dobrými mravy. Sádrový model byl vytvořen Autorkou na objednávku Jednoty za účelem jeho odlití a vystavení v Katedrále. Po smrti Autorky na její práci navázal Syn Autorky, který rovněž dlouhá léta usiloval o to, aby její odkaz byl dokončen a kovový odlitek byl vystaven. Žádná z těchto osob nikdy nerozporovala práva Jednoty (žalované) pro vytvoření rozmnoženiny a její vystavení a nikdy nepožadovala žádné (další) finanční protiplnění. Teprve až když na žalobkyni, jako na třetího dědice v řadě po Autorce, měla přejít práva k Sádrovému modelu, vznesla žalobkyně spolu se svou dcerou, vedlejší účastnicí, požadavek na zaplacení částky v řádu milionů za provedení odlití Sádrového modelu a vystavení odlitku, kdy neuhrazení takové částky vyústilo v požadavek žalobkyně na zničení stříbrného odlitku a negativních forem. K tomuto požadavku navíc žalobkyně a vedlejší účastnice přistoupily až poté, co žalovaná již vynaložila částku zhruba 6,7 milionu korun na celkovou renovaci Sádrového modelu. Jakoukoli předsmluvní odpovědnost žalobkyně a vedlejší účastnice (kdy tyto navozovaly v žalované dojem, že jejich

primárním záměrem je skutečná realizace vystavení, aniž by však sdělily rozhodné skutečnosti pro případné uzavření smlouvy) však soud nehodnotil, neboť nebyla předmětem řízení. Z výše uvedeného nicméně vyplývá, že přes tvrzení žalobkyně o její snaze zachránit kulturní dědictví po Autorce a prezentování její práce, činí ta přesný opak, když požaduje zničení stříbrného odlitku a jeho negativních forem, což je v přímém rozporu nejen s vůlí Autorky a Syna Autorky, ale i zbývajících dědiců. Ochrana před takovým počínáním je pak vyjádřena v samotném § 40 odst. 2 Autorského zákona, kdy při požadavku zničení (stříbrné rozmnoženiny a negativních forem) musí být přihlíženo k zájmům třetích osob jednajících v dobré víře. Dále žalobkyně požaduje vydání Sádrového modelu, aby mohla následně vstoupit do obchodních jednání se zahraničními subjekty. Jednání žalobkyně tak nelze hodnotit jinak než silně finančně motivované. Tento názor soudu je navíc podtržen skutečností, že si žalobkyně vytvořila rozmnoženinu Sádrového modelu, jejíž prodej během řízení realizuje (kdy rozmnoženina byla v době účastnického výsledku již v tranzitu).

87. Soud proto rozhodl, jak výše uvedeno, a žalované přiznal náhradu nákladů řízení.
88. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 142 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“), tak, že přiznal žalované, jež byla v řízení zcela úspěšná, nárok na náhradu nákladů řízení v částce 903 107,70 Kč. Tyto náklady sestávají z odměny advokáta dle § 6 odst. 1, § 7 § 9 odst. 3 a § 12 odst. 3 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. za 4,5 úkonu ve věci (převzetí zastoupení, vyjádření ve věci ze dne 23. 2. 2021, 20. 5. 2021, 30. 8. 2021 a účast u jednání dne 2. 6. 2021, které však nebylo zahájeno - § 14 odst. 2 AT a bez nároku na režijní paušál), při tarifní hodnotě 2 745 000 Kč (2 710 000 Kč za peněžní plnění + 35 000 Kč za zbylá nepeněžní plnění), sazbě 19 300 Kč, celkem tedy **106 540,50 Kč** (4,5 x 19 300 Kč + 4 x 300 Kč + DPH 21 %), po změně žaloby (změně výše bezdůvodného obohacení) tarifní hodnota 15 035 000 Kč, sazba 50 340 Kč, odměna za 13 úkonů (vyjádření ze dne 27. 1. 2022 a 17. 4. 2023, 2 úkony za jednání dne 20. 12. 2021, 3 úkony za jednání dne 3. 1. 2022, 3 úkony za jednání dne 21. 2. 2022, 1 úkon za jednání dne 6. 4. 2022 a 2 úkony za jednání dne 29. 4. 2023) odměna ve výši **796 567,20 Kč** (13 x 50 340 Kč + 13 x 300 Kč + DPH 21%).
89. Náhradu nákladů řízení soud uložil zaplatit žalobkyni a vedlejší účastníci společně a nerozdílně (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 4. 2000, sp. zn. 26 Cdo 1986/99).
90. Jelikož státu vznikly v souvislosti s řízením náklady, uložil tyto k zaplacení neúspěšné straně, a to pouze vedlejší účastníci na straně žalobkyně, kdy žalobkyně je osvobozena od placení soudních poplatků (§ 148 odst. 1 o. s. ř.). Náklady státu činí náklady spojené s vyhotovením znaleckého posudku ve výši 28 845 Kč dle usnesení č. j. 32 C 10/2020-439 ze dne 5. 5. 2023.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení. Odvolání se podává u Městského soudu v Praze, k jeho rozhodnutí je příslušný Vrchní soud v Praze.

Nebude-li povinnost stanovená tímto rozhodnutím plněna včas a řádně, lze se jejího splnění domáhat návrhem na výkon rozhodnutí, popř. návrhem na nařízení exekuce.

Praha 29. dubna 2024

JUDr. Filip Liška v. r.
soudce